

1861.

Na osnovu člana 20 st. 2 i 3 Zakona o zaštiti i zdravlju na radu ("Službeni list CG", broj 51/26), Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga donijelo je

PRAVILNIK

O MJERAMA ZAŠTITE PRILIKOM RUČNOG PRENOŠENJA TERETA □

("Službeni list Crne Gore", br. 103/26 od 16.07.2026)

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se minimum mjera zaštite i zdravlja na radu koje je poslodavac dužan da obezbijedi prilikom ručnog prenošenja tereta kada postoji rizik od nastanka povrede, naročito leđnog dijela tijela (u daljem tekstu: leđa) zaposlenog.

Član 2

Ručno prenošenje tereta, u smislu ovog pravilnika, predstavlja svako prenošenje ili pridržavanje tereta od strane jednog ili više zaposlenih, uključujući podizanje, spuštanje, guranje, vučenje, nošenje ili pomjeranje tereta prilikom kojeg, usljed njegovih karakteristika ili nepovoljnih ergonomske uslova, postoji rizik, naročito, od nastanka povrede leđa zaposlenog.

Član 3

Poslodavac je dužan da obezbijedi odgovarajuće organizacione mjere ili da upotrebljava odgovarajuća sredstva za rad, a naročito sredstva na mehanizovani pogon, kako bi se izbjeglo ručno prenošenje tereta.

U slučajevima kada nije moguće da se izbjegne ručno prenošenje tereta, poslodavac je dužan da preduzme odgovarajuće organizacione mjere, koristi odgovarajuća sredstva za rad ili obezbijedi zaposlenom upotrebu sredstava za rad kojima se smanjuje opasnost za zaposlenog pri ručnom prenošenju tog tereta, u skladu sa faktorima rizika koji su dati u Prilogu 1 koje je sastavni dio ovog pravilnika.

Član 4

U slučaju kada ručno prenošenje tereta nije moguće da se izbjegne, poslodavac treba da organizuje obavljanje rada, uključujući radnu sredinu i radnu okolinu, na bezbjedan i zdrav način, i da:

- procijeni, ukoliko je to moguće, prije početka obavljanja rada, bezbjednosne i zdravstvene uslove na radu prema vrsti rada, naročito uzimajući u obzir karakteristike tereta iz Priloga 1 ovog pravilnika;
- obezbijedi da se izbjegne ili smanji rizik, naročito od povrede leđa zaposlenog, preduzimanjem odgovarajućih mjera, naročito u odnosu na karakteristike radnog mjesta i radne sredine, kao i zahtjeve koji se javljaju prilikom obavljanja poslova uzimajući u obzir Prilog 1 ovog pravilnika.

Član 5

Poslodavac je dužan da zaposlenima i/ili predstavniku zaposlenih za zaštitu i zdravlje na radu (u daljem tekstu: predstavnik zaposlenih) pruža sve informacije koje se odnose na mjere zaštite i zdravlja na radu, koje se preduzimaju u cilju ostvarivanja bezbjednosnih i zdravstvenih uslova za rad prilikom ručnog prenošenja tereta i da ga u toku osposobljavanja za bezbjedan i zdrav rad upozna sa pravilnim ručnim prenošenjem tereta i vrstama rizika koji mogu da se pojave u radnoj sredini i radnoj okolini.

Informacije iz stava 1 ovog člana naročito treba da sadrže opšte, a ukoliko je to moguće i detaljne podatke koji se odnose na težinu tereta i težini najteže strane tereta koji je utovaren na neuobičajen način.

Poslodavac je dužan da osigura zaposlenima dodatnu odgovarajuću obuku i podatke o pravilnom rukovanju teretom i o mogućim opasnostima, naročito u slučaju kad ti poslovi nisu pravilno izvršavani, uzimajući u obzir Prilog 1 i Prilog 2, koji čini sastavni dio ovog pravilnika.

Član 6

Saradnja i konsultovanje sa zaposlenima, predstavnikom zaposlenih i sindikatom, o pitanjima utvrđenim ovim pravilnikom vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita i zdravlje na radu.

Član 7

Individualni faktori rizika iz Priloga 2 ovog pravilnika uzimaju se u obzir prilikom:

- raspoređivanja zaposlenih na radna mjesta sa posebnim uslovima rada ili povećanim rizikom, pri čemu se uzimaju u obzir sposobnosti koji mogu uticati na zaštitu i zdravlje zaposlenog;
- zdravstvenog pregleda zaposlenih;
- zaštite posebno osjetljivih rizičnih grupa zaposlenih od opasnosti koje ih posebno pogađaju.

Član 8

U slučaju kada ručno prenošenje tereta ne može da se izbjegne, poslodavac je dužan da organizuje obavljanje poslova tako da kumulativna masa tereta koji zaposleni ručno podiže i nosi ne prelazi odgovarajuću vrijednost utvrđenu u tački 3 Priloga 2 ovog pravilnika.

Kumulativna masa tereta koji podižu i nose žene ne smije da bude veća od 4.000 kg u toku osmočasovnog radnog vremena.

Poslodavac treba da, u slučaju kada ručno prenošenje tereta ne može da se izbjegne, organizuje obavljanje rada tako da trudnice, porodilje i dojilje ručno ne prenose teret.

Član 9

Radni proces treba da bude prilagođen starosti, polu, fizičkim i psihičkim mogućnostima zaposlenog iz Priloga broj 2 ovog pravilnika.

Član 10

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu prilikom ručnog prenošenja tereta ("Službeni list CG", broj 93/26).

Član 11

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

□ U ovaj pravilnik prenesena je Direktiva Savjeta 90/269/EEZ od 29. maja 1990. godine o minimumu zdravstvenih i sigurnosnih uslova pri ručnom prenošenju tereta u slučajevima kad postoji opasnost naročito od povrede leđa zaposlenog (Četvrta pojedinačna direktiva u smislu člana 16 stav 1 Direktive 89/391/EEZ)

Broj: 06-134/26-1691/3

Podgorica, 15. jula 2026. godine

Ministarka,

Naida Nišić, s.r.

Prilog 1

FAKTORI RIZIKA

1. Karakteristike tereta

Prilikom ručnog prenošenja tereta postoji rizik naročito od nastanka povrede leđa zaposlenog, ako je teret:

- suviše težak ili velik;
- nepravilnog oblika ili ga je teško prihvatiti;
- nestabilan ili se njegov sadržaj može lako pomjeriti;
- postavljen na način koji zahtijeva da se teret drži ili prenosi na udaljenosti od tijela ili tako da zahtijeva savijanje ili uvijanje tijela;
- takvog oblika i/ili sastava da postoji rizik od nastanka povrede na radu, naročito u slučaju sudara ili udara.

2. Potreban fizički napor

Prilikom ručnog prenošenja tereta postoji rizik naročito od nastanka povrede leđa zaposlenog, ako potreban fizički napor:

- je suviše naporan;
- se samo postiže uvijanjem tijela;
- nastaje kao posljedica iznenadnog pomjeranja tereta;
- je učinjen sa tijelom u nestabilnom položaju.

3. Karakteristike radne sredine i radne okoline

Karakteristike radne sredine i radne okoline naročito mogu da povećaju rizik od nastanka povrede leđa zaposlenog, ako:

- nema dovoljno prostora za obavljanje poslova, posebno ukoliko je visina prostora nedovoljna;
- su podovi ili radne površine neravni zbog čega postoji opasnost od spoticanja ili su klizavi u odnosu na obuću koju zaposleni koriste;
- radna sredina i radna okolina onemogućavaju rukovanje sa teretom na bezbjednoj visini u odnosu na tijelo zaposlenog ili u adekvatnom položaju tijela zaposlenog;
- postoje razlike u visini poda ili radne površine usljed čega se ručno prenošenje tereta vrši na različitim visinama;
- su podovi ili radne površine nestabilne;
- su uslovi radne sredine i radne okoline neodgovarajući (temperatura, vlažnost vazduha, ventilacija).

4. Zahtjevi koji se javljaju prilikom obavljanja poslova

Prilikom ručnog prenošenja tereta postoji rizik naročito od nastanka povrede leđa zaposlenog, ako se javljaju jedan ili više sljedećih zahtjeva:

- suviše učestao ili produžen flizički napor koji posebno opterećuje kičmeni stub;
- nedovoljan odmor ili vrijeme oporavka;
- prekomjerna udaljenost kod podizanja, spuštanja ili prenošenja;
- brzina rada koju zahtijeva obavljanje poslova, a na koju zaposleni ne može da utiče.

Prilog 2

INDIVIDUALNI FAKTORI RIZIKA

Prilikom ručnog prenošenja tereta zaposleni je izložen riziku, ako:

- zbog fizičkih neodostataka ne može obavljati određeni zadatak;
- nosi neprikladnu odjeću, obuću ili druga neprikladna sredstva i opremu lične zaštite na radu;
- nije osposobljen za bezbjedan i zdrav rad.

Opterećenje zaposlenog u odnosu na starost i pol:

Starost zaposlenog Najveća dozvoljena masa tereta [kg]

	muškarci	žene
15 do 19 godina	20	10
19 do 45 godina	25	15
više od 45 godina	20	10

Opterećenje zaposlenog u odnosu na kumulativnu masu ručnog tereta:

- kumulativna masa tereta je proizvod mase tereta i učestalosti nošenja u jedinici vremena

Dužina nošenja Učestalost nošenja Kumulativna masa
[m] [min-1] [kg/min] [kg/h] [kg/8h]

≤ 1	8	120	7.200	10.000
> 1 ≤ 2	5	75	4.500	10.000
> 2 ≤ 4	4	60	3.000	10.000
> 4 ≤ 10	2	30	1.500	10.000
> 10 ≤ 20	1	15	750	6.000